

Velja po pošti:
 za celo leto naprej K 26.—
 za pol leta " 13.—
 za četr leta " 650
 za en mesec " 220

V upravnih štetih:
 za celo leto naprej K 20.—
 za pol leta " 10.—
 za četr leta " 5.—
 za en mesec " 170

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod

Inserati:
 Enostop. petitrstva (72 mm):
 za enkrat : . . . 13 h
 za dvakrat : . . . 11 h
 za trikrat : . . . 9 h
 za več ko trikrat : 8 h
 V reklamnih noticah stane enostopna garmonirvsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvzemlji nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Upravnih štetih je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vspremo naročnino, inserate in reklamacije.

Upravnih telefona štev. 188.

Kulturno- in socialno-političke zadeve na Francoskem.

Stališče juristov v procesu Jouin. — Devica Orleanska. — Delavski sindikat in uradniško mezdno gibanje.

Zopet se mi je nabralo iz Francoske nebroj gradiva. Mislim, da ste dozdaj bili o francoskih razmerah obveščeni nepretrgano in tudi danes hočem svoja poročila nadaljevati v zvezi s prejšnjimi. Znano vam je, da je pariško sodišče župnika Jouinina, katerega je državno pravdništvo na podlagi Montagninijevih listin obtožilo ščuvanja zoper državno postavodajo, obsodilo na borih 15 frankov globe. Da bom popolnoma objektiven, bom navedel skoraj dobesedno utemeljevanje obsodbe, katero so izrekli sodniki Toutain, Fleury in Pamard, ki niso ultramontanci, ampak — vsaj v tem slučaju — kolikortoliko pravični može. Utemeljevanje je sledeče:

Abbé Jouin se je pregrebil proti členu 35. separacijske postave, ker je pismenim potom neposredno pozivljal del državljanov, da se upro izvedbi postave in jih skušal oborožiti. Sicer niso za dejanski upor in ščuvanje na državljansko vojsko izpolnjeni od Code pénal (kazenskega zakonika) zahtevani pogoji, toda separacijska postava od 9. decembra 1905 je za duhovnike ustvarila nov zločin, kadar pozivlja na upor proti njej. To potrjajo zlasti izjave poročevalca v zbornici 29. junija I. 1905. Glasom te postave že tisti pozivlja na upor, ki pregorja državljane, naj se upro separacijski postavi načeloma, ne da bi bilo treba, da označijo natančneje, kakšno naj bo dejanje upora v posameznem slučaju. Izraz »oborožena žalost«, katerega je Jouin rabil, je sicer le prisposoba, toda vsebuje prestopek načelnega upiranja postavi. V toliko je obtožba opravičena. Priznajo se pa olajševalni razlogi in sicer: 1. ker je bil Abbé Jouin vsled nekaterih doloch separacijske postave prizadet v svojih »najglobljih, vpoštovanja vrednih čutilih«, 2. ker je prostovoljno izročil tiskovino, ki vsebuje njegovo krivdo, 3. ker je separacijsko »postavo od 9. decembra 1905 smatrati za nezaslišano izjemno postavo (loi d'exception exorbitante) v očigled občnemu pravu, ker ustvarja posebne prestopke za uradnike bogočastja, ki so vendar ravno vsled te postave postali navadni državljan« in 4. ker ustvarja besedido postave tako težka in preporna pravna vprašanja, da je v posameznih določbah opravičen in razumljiv dvom državljanov, ki niso pravniki.

Socialistički blok je vsled te razsodbe kar podivjal, posebno, ker sodnikom ne more do živega. Sicer pa pride cela zadeva pred parlamentarno komisijo, ki preiske Montagninijeve listine in tu bodo, kar se tiče razlage postave izkušali preprečiti nujdalno tolmačenje separacijske postave v smislu razsodbe pariških sodnikov. In tako se utegne zgoditi, da se bo odslej kaznovalo že samo načelno upiranje proti kaki postavi in sicer samo takrat, ko se gre za duhovnike; kajti, če bi se ta določba raztegnila tudi na socialiste, bi ti vedno morali sedeti v zaporih. Taka je justica v svobodni republiki.

Toda, komaj je poleglo blokovo razburjenje zaradi Jouina, se je pojavila zopet nova afera, v kateri igra Clemenceau tudi po zatrdilu liberalnih listov izredno smešno vlogo. Odnekaj slavijo v Orleanu spomin na junashko devico Orleansko, rešiteljico Francoske. Seveda je slavnost tudi kolikortoliko cerkevna. Clemenceau je v svoji protiverski blaznosti preprečil častnikom in uradnikom udeležiti se te patriotične slavnosti, pa je pri tem naletel na hud odpor in sicer celo pri socialistih. Radikalnosocialistički mestni očetje orleanski so se strašno razburili, ker je Clemenceau hotel preprečiti slavnost, pri kateri mescani zaslužijo neznanšno denarja, srednje stranke pa so napadle ministra, ker je delal zaprake slavlju, pri katerem je duhovščina sicer udeležena, toda ne igra kot tako nobene posebne vloge. Stvar se je dozdaj zelo zanimalo razvila. Takoj po ti prepondevi so se podali mestni župan, podpredsednik poslanske zbornice, socialistični radikale Rabier in Henri Roy k Clemenceau-u, da ga pregovorijo. Clemenceau je dejal, da vsled ločitve cerkve od države državni funkcionarji nimajo pri slavnosti ničesar iskat, posebno zato

ne, ker »zastopniki Rima še vedno v Parizu rovarijo«. Končno pa je pooblastil župana, da priredi posebno zgolj laisko slavnost na čast devici Orleanski, katere se uradništvo in vojašta sme udeležiti tudi korporativno. To pa meščanov ni zadovoljilo, kajti tuici ne bodo prišli v Orleans gledat par vojakov in gasilcev. Na posebno prizadevanje socialističnega poslance Rabiera je mestni svet postal Clemenceau-u peticijo, od katere naveadem dobesedno najznačilnejši odstavek: »Našo slavnost dozdaj niso motila nobena politička ali verska nasprotstva v njeni starci častitljivi obliki, kajti ta dan pozabi vsekdo na vse prepire in vse skupno častilo junakinjo, ki je rešila Francijo. Vaš sklep, g. ministrski predsednik, krši zgodovinski spomin in gmotne interese in zato je razburjenje tako veliko.« Obenem pa je monsignor Touchet, orleanski škof, izjavil v listih, da Clemenceau slavnosti ne pozna. Slavnosti se ne udeleži enajst škofov, kakor je pisal Clemenceau, ampak le dva, ki pa o devicini pridigovala ne bosta; pridigar je župnik Poulin, kateremu je pa orleanski škof že zdavno naročil, da se v svojem govoru ne sme dotakniti separacijske postave. Poslanec Lucien Millevoye je napovedal zaradi Clemenceaujeve prepovedi v zbornici interpolacijo. Nato je Clemenceau mestnemu svetu odgovoril na dolgo in široko, da on ne more dovoliti zastopnikom vlade udeležiti se slavnosti, pri kateri sodeluje »uporna duhovščina«.

Ni dvoma, da bo Clemenceau napoled moral na ta ali oni način reterirati, kar tudi vsi pariški listi škodoželjno prorokujejo.

(Res je došlo poročilo iz Pariza, ki pravi: Clemenceau je dovolil, da se vrši slavnost na čast orleanski devici po starem običaju, toda pod pogojem, da se uradniki slavnosti udeležijo neoficialno in nekorporativno, da mora duhovščina korakati za uradniki, da ne sme duhovščina nositi v sprevodu relikvij in da se mora sprevod premikati počeniš od magistrata in ne iz katedrale. Clemenceau se je na ne posebno časten način umaknil.)

Tako bo minul april brez večje nevarnosti za vlado, toda bližajoči se maj prizadeva Clemenceau-u in Briandu velike skrbi. Socialistička »Humanité« Jaurèsova je začela proti ministrstvu in buržoazijskim radikalcem Clemenceaujevega kalibra očit in hud boj. Neposredni povod za to je v zadnjem času bilo to, da je državno pravdništvo v Nantesu dalo zapreti dva nevarna socialistična delegata delavske zveze, Yvetota in Marka. »Humanité« piše, da je to postopanje nezakonito pretiravanje takozvanih lois scélérates, protianarhistovskih postav. Državno pravdništvo ima v tem slučaju prav, kajti od Yvetota in Marka nahujskani ladjevelni delavci v Nantesu so tepli policaje, plenili prodajalnice in poškodovali pristaniške žerjave ob Loari, katere so pometali v vodo. »Humanité« na to odgovarja sledeče: Socialiste preganja vlada zato, ker so Clemenceauju in Briandu, tema dvema izdajalcema socializma, dozdaj preveč prizanala. To je grožnja za prvi majnik, ki utegne biti krvav, ker ima Clemenceau že vojaštvo pripravljeno. Nič boljše ni stališče Briandovo zlasti nasproti učiteljem. Stvar je tale: Učitelji, municipalni uradniki, mornariški delavci, tobačni delavci, delavci žvepljeni, telefonski in brzovojni ter poštni uradniki, kaznjeniški pazniki, uradniki centralne uprave in ministrstev se hoče združiti v strokovni organizaciji ter pristopiti splošni delavski zvezzi — Confederation générale du travail — ter zagovarjajo svojo štrajkovsko pravico. Ministrstvo se temu z vso silo upira, ker ti uradniki baje niso delavci in je vsak štrajk od njihove strani celi javnosti in škodo. Vrhuneca povdarja vlada, da je Confederation générale du travail revolucionarska organizacija, ki hoče razbiti družbeni red. »Temps« v tem oziru bere predvsem levite učitelstvo, katerega svari pred konfederacijo, ki je protivjavaška in brezdomovinska. »Temps« se povprašuje: »Ali so taki zločinski nauki za vzgojitelje ljudstva?« Taki učitelji — piše »Temps« — spadajo v delavsko borzo, ne pa v šolski razred.

Iz vsega je razvidno, da se dan na dan vedno bolj potrijo besede, ki jih je nedavno Clemenceau sam rabil o svoji vladi — da je sedanja francoska vlada skozinsko »inkohrentna« — nedosledna. Sadovi se bodo kmalu pokazali.

AVSTRO-OGRSKA.

Cesar v Pragi.

Praga, 22. aprila. Po dvornem obedu je cesar zopet nagovoril vse udeležence. V pogovoru z deželnozborskim poslancem dr. Jakšom (ustavoverni veleposestnik) se je cesar dotaknil vprašanja o sporazumu med obema narodnostima.

Nagodbeno vprašanje.

Budimpešta, 22. aprila. Tu se je položaj vsled Beckovih izvajanj na nogodbenem vprašanju precej poslabšal. Vsi dobro čutijo nasprotje, ki vlada med Košutovim govorom v narodnogospodarskem odseku in pojasmilom, ki ga je min. predsednik baron Beck dal 20. t. m. članom »Industrijske zvezre«. Košut je dejal, da se mora po letu 1917 brez pogojno ustanoviti samostojno ogrsko ozemlje in da treba že sedaj od Avstrije dobiti zagotovo, da po letu 1917 ne bo delala ovir gospodarski osamosvojitvi Ogrske. Nasprotno pa je Beck izjavil, da avstrijska vlada nikoli ne bo sklenila nagodbe, ki bi bila pravzaprav le priprava na ločitev. To sta torej dve čisto nasprotne stališči. Nadalje pa je baron Beck izjavil, da bi le tedaj bilo mogoče in umestno misljiti na gospodarsko, carinsko ločitev, ako bi se pospremo pokupiti poljska zemljišča tam, kjer je to potrebno. Naloge pruske vlade je prepričiti da se Poljaki ne vgnezdijo v nemškem ozemlju in ovirajo nakup od strani nemškega veleposestva in naseljenikov.

VATIKAN.

Montagnini, Caputo.

Rim, 22. aprila. Pri debati o proračunu naseljeniške komisije za Poznanjsko je minister Armin odgovarjal Poljaku Skarzinškemu, da vlada sicer ne upa, da bi mogla Poljake ponemčiti, da pa se ji bo pač posrečilo pokupiti poljska zemljišča tam, kjer je to potrebno. Naloge pruske vlade je prepričiti da se Poljaki ne vgnezdijo v nemškem ozemlju in ovirajo nakup od strani nemškega veleposestva in naseljenikov.

BALKAN.

Sofija, 22. aprila. Na shodu socialistov in vseučiliščnih dijakov so govorniki oстро govorili proti vladi in absolutističnemu režimu kneza.

Carigrad, 22. aprila. Ekumenski patriarh v Carigradu je poslal ruskemu carju spomenico, ki ga v imenu svete pravoslavne cerkve prosi, naj se zavzame za 100.000 Grkov v Bolgariji in vzhodni Rumeliji, da se vzdrži status quo v Šolah in cerkvah.

Atena, 22. aprila. 1400 Grkov in Bolgrov se je iz Bolgarske izselilo v Grčijo. Vlada je morala najeti posojilo 9 milijonov, da razdeli med izseljenike in begune zemljišča v Tesaliji.

Belgrad, 22. aprila. Vpokojeni višji častnik, bivši zdravnik Mašin je izdal o srbski armadi jako neugodno kritiko. Vlada demonta njezine vesti, stvar pa pride pred skupščino, ker na občinstvo jako neugodno vpliva.

RUSIJA.

Položaj.

Peterburg, 22. aprila. O splošnem položaju poroča neka izvrstno informirana peterburška korespondenca sledeče: Zadnji čas se zopet dogaja v Peterburgu pred carjevimi očmi skrajno predzrni ropi. Kakšen namen imajo pri tem revolucionarji? Stvar je sledeča. V treh tednih poteka rok, v katerem je vlada upravičena posluževati se v svrhu preprečenja revolucije vojnih sodišč brez praviljenja dume. Vlada ima resno voljo odpraviti vojna sodišča — skoro vse smrtne obsodbe vojnih sodišč izpreminajo sedaj generalni gubernatorji v pet do osemletno ječo — toda to ni prav revolucionarjem. Oni hočejo, da vlada pred dumno izjaví, da ne more odpraviti izjemnih sredstev proti revoluciji in s tem je namen revolucionarjev dosezen: spor med vladom in dumno bo tako oster kot nikoli poprej. Zaman svari glavno glasilo kadetov »Rječ« revolucionarje, naj omogočijo mirno delovanje dume, skrajno levičarska glasila se iz kadetov norčujejo ter pišejo, da je edino uspešna politika ta, ki dela na razpustitev dume, da se čimprej sestavi »konstituanta«, ki si bo prilista tudi vso izvrševalno oblast. Na drugi strani delajo sedaj tudi monarhisti s pomočjo bojne organizacije »Zvezne pravih russkih ljudi« na to, da vlada dumno razpusti in zopet proglaši samodrštvlo.

Zvezna pravih russkih ljudi.

Peterburg, 22. aprila. Monarhist Gringmut je, od »Zvezne pravih russkih ljudi« svečano sprejet, tu predaval o potrebi vojske diktature in razpustu dume. Stevilno nav-

ITALIJA.

Berolin, 22. aprila. Preteklo soboto se je vršila konferenca izvrševalnega odbora hrvaške koalicije, katere so se udeležili tudi zastopniki vlade. O uspehih posvetovanja poročajo sedaj sledeče: Stvor se zanesljiva saborska večina s popolnim preziranjem bivše narodne stranke. Od mandatov bivše narodne stranke se jih bo dalo 10 razveljaviti. Pri konferenci se je potem posebno povdarujo, kako malo uspehov je dosegla dosedanja hrvaška delegacija v Budimpešti. Treba je sicer gojiti dobro razmerje z Ogrsko, toda Ogrom se mora pojasniti, da sedanja hrvaška večina v saboru ni garda ponižnih trabantov, ampak stranka, ki korenini v ljudstvu. Potem so pri konferenci osvetlili nesposobnost hrvaškega ministra Josipovića, ki ali ne informira ogrske vlade o hrvaških zadevah ali pa v pravem času ne predloži cesarju od sabora sklenjenih zakonov v sankcijo, ampak jih zavlačuje. Obvezni sklepov konference ni storila ampak je to prepustila plenarni koncernej koalicije, ki se bo kmalu vršila v Budimpešti.

FRANCIJA.

Pariz, 22. aprila. V zadevi slavnosti na čast devici orleanski je Clemenceau umaknil tudi svojo zadnjo prepoved, da duhovščina v sprevodu ne sme nositi verskih znakov. Vzdržuje zgolj prepoved, da vojaki pred križem ne smejo prezentirati pušk.

NEMČIJA.

Berolin, 22. aprila. V zadevi slavnosti na čast devici orleanski je Clemenceau umaknil tudi svojo zadnjo prepoved, da duhovščina v sprevodu ne sme nositi verskih znakov. Vzdržuje zgolj prepoved, da vojaki pred križem ne smejo prezentirati pušk.

AVSTRO-OGRSKA.

Praga, 22. aprila. Bivši minister Luzzatti je poročevalcu »Berliner Tagblatt« z ozirom na protitalijansko pisanje N. Fr. Presse in »Kölnische Ztg.« povodom se stanka med angleškim in italijanskim kraljem dejal, da je Italija svobodna država, kateri že preseda ne prestana vmešavanje nemške in avstrijske javnosti v njene zadeve.

Rim, 22. aprila. Oficjalna »Tribuna« poroča, da nihče ni Italiji predlagal, naj se pridruži angleško-španski zvezzi, da se bo vršil gotovo sestanek med Aerenthalom in Tittonijem, kralj italijanski pa

zoče občinstvo mu je živahno pritrjevalo. Pred predavanjem se je brala maša za politične, ki so jih revolucionarji zadnji čas umorili.

Podrobnosti.

Predsednik dume, Golovin, dobiva dan na dan pisma, kjer mu prete s smrto. Golovina stražita podnevni in ponoči dva detektiva. — V Varšavi so ustrelili tri vojake na cesti. — V Rostovu ob Donu so umorili pomočnika kazniličnega ravnatelja. — Vojno sodišče v Varšavi je obsodi osem oseb na smrt.

SPANSKA.

Angleško-spanska zveza.

M a d r i d , 22. aprila. »Correspondencia de Espana« piše o angleško-spanski zvezi na slediči, precej senzacionalni način: »Španska potrebuje ladij, Angleška vojakov. Angleška je ponudila Španski ladje in denar za vojake in vojna opirališča. Angleška je oblubila denar za premembo rent in za to garantira za varnost španskih obrežij. Španija se je pa obvezala, da bo postavila vojake, opremila arzenale, utrdila pristanišča in zgradišča šest oklopnic »Nelsonovega« tipa, šest hitrih križarjev po vzoru »Sentinel« in dvanaest v skomorskih torpedolovcev, brodovje, ki bo nameščeno v Ferrolu, Vigu, Cadizu in Cartageni . . . Italija se je od Nemčije popolnoma osvobodila; pazi na Jadransko morje in hoče povečati svoj vpliv na Balkan.«

Volitve v parlament.

M a d r i d , 22. aprila. Po uradnem štetju je izvoljenih v parlament 180 konservativcev, 50 liberalcev, 30 republičanov, 8 karlistovskih katoličanov in dva neodvisnika. V 134 slučajih izid še ni znan.

USTAVLJENA OBRAVNAVA PROTI KNEGINJI WREDE.

Iz Berolina se poroča: Obravnavna proti kneginji Wrede radi tativne srebrnine je ustavljena.

Voljni boj.

(Shod v Vipavi.) Nad vse sijajen in veličasten je bil shod v Vipavi v nedeljo popoldne na prostornem, s trobojnici okrašenem dvorišču gospoda župana Petrovčiča. Zbral se je skoraj iz vseh vipavskih občin v prijaznem trgu gotovo do tisoč navdušenih, zavednih in pogumnih pristašev Slovenske Ljudske Stranke. Ne pomimo kmalu tako sijajnega shoda, na katerem se je v načepšem redu ustanovila »Kmečka zveza« za vipavski sodni okraj. Govorili so župan Šentviški g. A. Uršič, kandidat dr. Žitnik in g. Ivan Lavrenčič. Ljudstvo je bilo navdušeno. Dva pevska zborov, »Nanos« z Goč in domači vipavski sta po shodu zabavala zbrane može z veselim, lepim petjem. Obširnejše poročilo še objavimo.

(Shod na Colu) je bil minolo nedeljo ob 10. uri dopoldne. Zbral se je 200 zavednih in navdušenih volivcev, ki so z zanimanjem poslušali govora kandidata dr. Žitnika in gospoda J. Lavrenčiča. Na Colu so liberalci zgubili tla pod nogami, liberalni kandidat ne dobi niti četrtrine glasov. Lepemu shodu je predsedoval vrli domači župan g. Pregelj. — Za kandidaturo dr. Žitnika so se z burnimi živio-klici izrekli navzoči volivci; proti je vzdignil roko edini Luka Čuk, ki je prejšnjo nedeljo v Vipavi se ogreval za liberalnega kandidata.

(Shod v Podkraju) je bil zadnjo soboto zvečer. Navzlic pozni uri in slabemu vremenu se je zbral lepo število mož in mladeničev, ki so z največjim zanimanjem poslušali govor kandidata dr. Žitnika. Njegova kandidatura, ki je bila sprejeta z živahnimi živi oklici, je toplo priporočal gospod Ivan Lavrenčič, posestnik iz Vrhpolja. V Podkraju je Žitniku zagotovljena velika večina glasov.

(Shod v Kostanjevici.) Dne 21. t. m. je bil tu javen shod, katerega je priredil državnozborski kandidat g. dr. Janko Hočevar. S svojim govorom je pokazal težnje kmetskega stanu, katerega hoče z vso svojo močjo zastopati. Može volivci so mu tudi enoglasno izrekli svoje zaupanje in tako pokazali, da bodo tudi oni odločni in volili dne 14. maja kandidata »S. L. S.« dr. Jankota Hočevar. Zivelj zavedni volivci!

(Shod v Škofiji Loki.) V nedeljo se je vršil v dvorani katoliškega izobraževalnega društva javen voljni shod. Program g. Demšarja in govor gospoda profesorja Evgena Jarca je bil sprejet z navdušenjem. Navzočih čez 200 volivcev. Kandidatura gospoda Demšarja bila sprejeta enoglasno. Bilo je navzočih tudi nekaj pristašev liberalne stranke, a vršilo se je vse mirno, brez vsakega ugovora. Priporočala se je gosp. kandidatu skrb za boljšo prometno zvezo Loke z ostalem svetom in za obrtno šolo v mestu. Prepričani smo, da bo novi zastopnik loškega mesta kaj več storil zanj, kakor njegov prednik, dr. Ferjančič, kateremu se tekmo 6 let niti enkrat ni zljudilo priti med svoje loške volivce, kaj še le kaj za ne storiti.

(Liberalna shoda na Baču in Šembijah) občine Knežak na Notranškem. Saj smo vedeli, da jo bodo prikrevsali za nami! S. L. S. je v občini Knežak napravila po posameznih vasih uspešne in vrlo dobro obiskane shode. Liberalci, ki v svoji sivi starosti sploh že ne znajo drugega kakor posnemati, so zdaj pričokljali za nami. V nedeljo, dne 22. t. m. sta priredila Domiceljev Lojze in Česnik shode na Baču. Lojze je strmečemu svetu povedal velikansko novost, da naj se kmetski otrok že s sedmim letom uči kmetovati; ta slavni misionar kmetijstva bržkone še nikoli ni videl kmetskega otroka na polju, gotovo dokaz, da je njega samega prav dostikrat videti z motiko v roki na njivi. Česnik pa se je na vse strani prilizoval, ker bi ljudem rad iz glave izbil knežaško afro. Na shodu je bilo med 50 udeležencem do polovice naših. Po shodu, ki

se je vršil brez vsakega navdušenja, pa hajdi v Šembijah! Tam se je zbral ves notranjski liberalni štab, Dekleva, Arko, Cucek, Česnik, Domicelj itd. Za par glasov, ki jih dobe v Šembijah, pa taka reč! Notranjski generali so se hvalili, da bodo znižali davke, napravili vodovod, zvišali ceno živini, skratka, pripravili volivcem nebesa na tem svetu. Na shodu je bilo dva voza neizgibnih zagorskih liberalcev, nekaj Šembijcev, ki so z dušo in telesom na strani S. L. S., pa so šli iz radovednosti zraven, da vidijo enkrat, kako znaajo liberalci otroke vezati. Skupaj do 60 oseb. Ker je bilo na »shodu« dolgočasno, da ni bilo več za prestatati, so se notranjski generali usmili prebrisane Šembijke. Priredile so jim podokane z mačjo godbo . . . v tih nočih so orili navdušeni klici: Živio ata Žužamaža! . . .

(Zopet Grudnov shodek in sicer v Grahowem.) V soboto teden ob 8. uri zvečer je otvoril Gruden svoj shodek. Navzočih je bilo kakih 25 poslušalcev in med temi le 15 volivcev. Da je bil pa shodek nekoliko »impozantnejši«, k temu je pripomogla »inteligenco« iz Loža in nekaj iz Cerknice. Zagodil Janez je govoril kakor po navadi: skoraj nič. Za njim je nekaj čevelk znani Julček Novak, ki bi bolj storil, da bi bil molčal. Shodu je predsedoval g. nadučitelj Likar, ki je obenem trgovec in krčmar. V trgovini in krčmi je klerikalec, seveda, kakor mu kaže, na liberalnem shodu pa liberalec. Ali ga vidite, Grahovci? Zapomnite si to?

(Iz cerknškega okraja.) Neke vrste uradnik, ki ima opravilo po živinskih sejmih, ter je od ljudstva za to plačan, se opozarja na § 5. in 6. volivne svobode, da ga ne zadenejo neprijetne posledice. On ni plačan za agitacijo, marveč za izvršitev njemu predpisane dolžnosti. Ljudstvo se zaveda in ne mara za liberalno vsljevanje, posebno od takih ne, ki jih živi od svojih žuljev.

(Etbin Kristan v Medvodah). Zadnjo nedeljo je priredil Etbin Kristan v Medvodah shod, na katerega so »sodruži« vabili ljudi več dni. Navzlic temu je bila udeležba le slaba. Bilo je zbranih nekaj železničarjev, večni županski kandidat ki od Kristana pričakuje županski stolec, dalje Anžon iz Senice, očka Jeraš in večina naših. Kristan je zabavil, kar se je dal proti kapitalistom, kanonom itd. Naši možje so se vrlo dobro zabavili. Koncem govora so zadoneli klici Živijo Šusteršič, le malo jih je bilo za Petriča. O kandidatu se še glasovalo ni.

(Nadučitelj Žirovnik) namerava baje kot »Narodov« neodvisni kandidat kandidirati v ljubljanski okolici.

(V Senožečah) prirede liberalci shod dne 5. maja z ljudsko veslico in tombolo. Za dobitke so jim obljubili bika za pleme, plug, slamočeznico, mlatičino itd. Igrala bo menda tudi godba iz Postojne. Mi le vprašamo, ali je dopuščena agitacija s takimi sredstvi? Paragraf 3. novega zakona v varstvu vol. svobode prepoveduje posredno in neposredno kupovanje ali prodajanje glasov.

(Shod »neodvisnikov« v Črem vruhu pri Idriji) se je povsem izjalovil in koristil le v toliko, da so ondotni pristaši S. L. S. videli in slišali »neodvisne« neumnosti. Shod je priredil društvo »Enakopravnost« pod predsedstvom »kmetja« Tavzesa iz Idrije. »Podkmet« Julček iz Idrije je zabavil prav po rovtarsko proti dr. Šusteršiču in stranki. Neki Fr. Zagoda izpod Zadloga pa se je me drugim povpel do izreke: »Vsi, ki ne volijo Grudna, so barabe!« Te krilate besede in globoki poklon je bil preveč celo predsedniku in je skušal malo popravljati »govor«. Oglasi se za besedo župan Stanonik, pa mu je niso hoteli dati. Šele na pritisk somišljenikov mu je predsednik obljubil besedo »na koncu«. Sedaj se vzdigne kandidat Gruden, ki pravi: »Kmetje, če me bote izvolili, bom naredil, da bodo delavci les ceneje kupovali; tudi železnično bom naredil blizu Žirovna. Nato se vsede. Stanonik pozdravi shod z pozdravom: »Hvaljen bodi Jezus Kristus«, nakar prično liberalci in socialni demokrati rujoveti, da je bilo groza. Govoriti mu niso pustili o liberalcih, vsaka beseda o liberalnem programu jih je vznemirila. Ko je še pl. Premerstein izmolil svojo liberalno veroizpoved, se je shod zaključil. Opomnimo, da se v nekaterih krajih liberalni shodi sklicujejo pred cerkvami.

(V Ilirske Bistrici) so imeli shod socialni demokrati, v Trnovem pa »neodvisni« kmetje.

(Socialna demokracija v Trstu) bo glasovala za italijanske kandidate.

(Roblekov shod pri Fazarincu) na Ostrožnem pri Celju je bil v nedeljo, 21. t. m. Shoda se je vdeležilo, vstevši vse goste, 14 oseb, in še teh večina Celjanov. Trajal je blizu 1 ure.

(Dr. Benkovič v Roševem pašaliku.) Kaj bo, kaj bo? zdihajo liberalci. Dr. Benkovič se drzne napraviti shod v Roševi občini. Kaj bodo rekli liberalci po drugod, ko zvedo, da župana Roša niti njegovih občanov ne marajo za poslanca. In res je tako. To so pokazali shodi 24. sušca, 7. aprila in zopet v nedeljo. Zadnjega shoda se je kljub terorizmu liberalcev, ki so imeli ob istem času shod z godbo (da bi bolj vleklo), udeležilo lepo število mož-volivcev, kmetov in delavcev, ki so dve uri poslušali program kandidatov ter ga soglasno odobrili. Govorili so potem še nekateri domačini, ki so osvetlili delovanje socialne demokracije in zlasti domačih liberalcev; slednji smatrajo za najnujnejše delo, tožiti kaplane in jih obirati po svojih listih. Ko je slednji predsednik shoda, paznik Zupan, vprašal navzoče, ali so za dr. Benkoviča, so se vzdignile desnice vseh. Pri drugem vprašanju, ali je kdo za Roša, se vzdigne 1. reci en prst, in še ta le »za špas.« Za Cobala pa spletih nihče ni bil. Veliko navdušenje je bilo na shodu, živio-klici so odmevali po dvoranah in dr. Benkoviču v slovo, ko je vstopil v voz in se odpelal. A še glasnejše bodo govorili volivci 14. maja.

(Dol pri Hrastniku.) Na dr. Benkovičev shod so nameravali pridreti tudi liberalci. Dr. Dimnik je imel baje pripravljenih 200 mož. Rošev Francelj tudi. A smola, shod je bil zapeten. Zato so sklenili narediti protishod na Dolu. A dva gostilničarja sta jim prostore odpovedala, in tako je bil ves trud zmanj. Pač res, na Dolu ni tal za liberalizem narodovcev, kar se bo pokazalo tudi na dan volitev.

(Kandidat nemških krščanskih socialistov v Mariboru.) Včeraj, 22. aprila, zvečer, priedila je nemška krščanska socialna stranka v Mariboru volivni shod, na katerem je postavila za svojega kandidata g. dr. Feliksa pl. Lattenbacher, odvetnika v Schärdingu na Gornjem Avstrijskem. Okolu 300 navzočih volivcev je z navdušenjem sprejelo n-egovo kandidaturo, potem ko je kandidat razvil svoj program.

Dnevne novice.

Program Hribar je vedno lepši in humanistični dr. Tavčar ga je primerjal na nedeljskem shodu celo »svetemu cekinu«. To je bil sarkastični odgovor Hribarju, ki je v svojem govoru Boga hvalil, ki mu je v svoji pravčnosti dal »pošteno, dasi skromno eksistenco«. Hribar je torej zdaj čisto takto izpremenil. Prej je zahteval, da ga moramo voliti, ker je bogat, zdaj pa agitira zase z »božjo pravčnostjo« in s svojo »skromno eksistenco«. Ti skromni, svetli cekin! Hribar je zdaj našel, da je on pravzaprav velik revež, in če se bo še dalje tako žrtvoval, utegne priti do tega, da bo ob petkih beračil po Ljubljani od hiše do hiše, kakor je revni žrtvovanec milo pričovedal zadnjo nedeljo. Nasprotno pa za časa Hribarjeve kandidature dr. Šusteršičevi dohodki silno rastejo. Pred volitvami so liberalci pisali, da je dr. Šusteršič tak revež na duhu in na možnosti, da je samo radi uboštva »klerikalec«. Ko je nastopila Hribarjeva žrtva, je pa načelnik liberalne stranke cenil dr. Šusteršiča že na 600.000 kron. Predvčerjšnjim je Hribar, ko je razložil svojo revščino, že prorokoval, da ima Šusteršič 1.500.000 K. in preden je izgovoril do konca, se je dvignila ta vsota že na »več milijonov«. Do 14. maja bo dr. Šusteršič brez dvoma dosegel Rothschilda. Hribar bo pa jedel samo suhe skorice! Vendar pa Hribar ni ovrgel niti ene trditve, ki jo je objavil o njem »Slovenec«. Na ves slobotni članek »Slovenec« se ni upal reagirati niti z eno samo besedico. Pač pa je postal Hribar pobožen, in ko Boga hvali, da mu je dal vsaj suhe skorice, se Bog piše celo z velikim B, dasi drugače narodno - napredno glasilo Bogu privoči samo mali b. Hribar je apeliral celo na krščansko ljubezen, ki jo morajo imeti »klerikalec« do njega, uboge žrtve. Najbolj ganljivo je bilo, ko je agitiral zase celo z dr. Luegerjem. Dr. Tavčar je v »Narodu« vedno popisoval dunajske krščanske socialiste kot naiboli zabite ljudi na svetu. Hribar je pa Luegera hvalil. Pohvalil se je, da je »večkrat z Luegerjem kolegalno občeval«, dasi je dr. Tavčar v »Narodu« zastopal stališče, da se morajo krščanski socialisti socialistično bojkotirati. Kako kolegalno je neki dr. Lueger občeval s Hribarjem? Morda tako kolegalno, kakor Lueger občuje s Schuhmeierjem ali Wrabetzom. Spomnili smo se pri tem le anekdot. Črevljanski vajenec je prišel domov strašno prevzeten in ni hotel z nikomur govoriti. »Kaj ti pa je, da si tako moški?« so ga vprašali. »Z generalom sem govoril,« se odreže vajenec. »Kaj ti je pa rekel?« — »Poba, umakni se s poti!« — Tako kolegalno je menda Lueger občeval s Hribarjem. Mi pa smo silno ginjeni, da se Hribar tako ponosa s »kolegalnostjo« dr. Luegerjevo. O vsem, kar se je o Hribarju navajalo v »Slovencu«, je rekel samo to, da »niti tretinja ni res«. Dve tretjini »Slovenčevih« ocitanj je torej Hribar že sam izrecno priznal, mi pa pravim, da je vse do pičice res, in ne le to, ampak še več, kar še na dan pride. Moramo Hribarja pustiti capljati, zato prihajamo počasi na dan. Kako se je priklanjal Hribar dr. Luegerju, tako je pa udaril dr. Tavčaria po zobeh. Z ozirom na to, da je dr. Tavčar dejal, da morajo liberalni poslanci kazati ministrom svoje na kveder Šivane Črevljie, je pa Hribar dejal, da neče biti tak »zarobljenec«, ampak bo izkušal doseči vse z uljnostjo, ter se je obrnil do poslušavcev z apelom: »Presodite vi, častiti gospodje volivci, kdo je v stanu za svoje mandatore več pridobiti, ali poslanec z zarobljenjem ali poslanec z uljnidnim občevanjem.« Ta Hribarjeva predprnost je dr. Tavčaria zgodila, in takoj je v svojem govoru počel Hribarja nazaj, ter se je tako-le norčeval iz njega (citiramo doslovno): »To spričevalo mora Hribarju dati vsak pravičen sodnik, da je rahločuten človek, ki nikomur nič žalega ne želi, ki nikomur nič žalega ne stori. Našega Ivana Hribaria je sama in gola dostojnost, in gotovo je v vsakem pogledu dostojejši in spodobnejši od mene.« — Ta zafrkacija je bila edina duhovita stvar na celem klaverjem shodu. Potem je pa dr. Tavčar še dalje ironiziral Hribaria in ga je — in to ni bilo več lepo, ampak blasfemično — primerjal s Kristom, češ, da Hribar ravno toliko trpi! Hribar se je trudil, da bi našteval, kaj vse bi za Ljubljano bil že dosegel, pa ni, dr. Tavčar je pa na kratko dejal, da je vse to le stranska svar: Glavna stvar, zaradi katere kandidirajo Hribaria, je samo »neizprosen boj proti klerikalstvu«. Tako je dr. Tavčar potegnil Hribariju krinko z obraza in ga je pokazal golega, kot je. Dr. Tavčar je tudi s hvalevredno odkritostrostjo povedal, da je boj proti »klerikalstvu« edina ideja, ki jo ima liberalna stranka, in da edino le od te ideje ta stranka tudi živi. To je bil hud poper za Hribaria, ki se v svojem govoru ravno te točke ni hotel dotekniti. Hri-

barjeve velikanske naivnosti, ki obeta n. pr. Ljubljancam ogromne dohodke, in ki si predstavlja, da se bo ves ptiški promet cele Evrope obrnil, ako on nekaj stotisoč kron zabi je v Grad, namesto v podporo obrtništvu, ni mogel dr. Tavčar bolj odsoditi, nego da mu je kratko povedal, da so to vse za liberalne prazne besede, in da se ne gre za nič druga, nego le zato, da se »klerikalci« ježe. — Zadnji se

pulja ob 2. uri 40 min. popoldan) bo tudi njegov zvezni vlak iz Herpelje-Kozina kasneje vozil in ob 7. uri 25 min. v Trst prihajal.

— **Takozvani sobotni »bumel«** namerava prepovedati vseučiliški senat, ako dijaki ne bodo dali garancije za to, da se ne ponovijo več izgredi, kakor preteklo soboto.

— **V deželnem gledališču** našle so se v sezoni 1906—07 sledče reči: 3 mufi, 1 boas, 6 etuijev za kukala, eno kukalo, en ščipalnik, dva dežnika, 2 zlati broži, 3 glavniki, več različnih robcev in rokavice. Kdor je katero navezenih reči izgubil, naj se oglaši pri hišniku v deželnem gledališču.

— **Konjerejski odsek.** Glavno zborovanje konjerejskega odseka vrši se dne 30. aprila 1907 ob pol desetih pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani. Dnevnih red: tajniško in blagajniško poročilo za l. 1906, posvetovanje o proračunu za leto 1907, volitev predsednika in treh odbornikov.

— **Črne koze.** V Greti, tržaškem predmestju, je več oseb zbolelo na črnih kozah. Magistrat je med drugim priporočal meščanom, naj ne dajo perila proti gretskim pericom, dokler ne poneha epidemija.

— **Cigani napadli s sekirami in revolverji**

25 kmetov. O tem se nam poroča: V gotenskih gozdovih cigani že dal' ē časa delajo občutno škodo in opustošenje. Ker so bili vsi dobrì nasveti in opomini zaman, se je v nedeljo, 14. t. m., zbralok okoli 20 posestnikov iz Gotne vasi in okolice, ter se podali v gozd z namenom, da mirnim potom prepode cigane iz dotednega kraja. Sli so najprvo v gozde parcele sodnega nadsvetnika gosp. Škerlja. Tam so imeli večino svojih šotorov. Posestniki so jim odločno pa mirno prepovedali bivanje in postušenje v teh gozdovih. In te daj je prišla prava ciganska narava do svojega izbruhu. Čuteči se kot neomejeni gospodarji vsega teritorija te občine začeli so nad kmeti vpiti in se prepirati. Kmetje seveda niso odnehalo od svojih zahtev in konec vsega je bil, da so cigani zagrabilo sekire in revolverje in tako oboroženi napadli množico kmetov. Leti seveda, oboroženi le s palicami v roki, so se moralni, kakor so mogli in znali, pred napadalcem umakniti in jo popihati iz gozda. Posebno huda se je godila posestniku Štangelju. Proti nemu je šlo pet s sekirami oboroženih ciganov in ker je Štangelj prvega, ki mu je prišel preblizo, obtlesknil nekoliko s palico po ramenu, mu je leta zažugal: »Pri moji d... i, jaz bom tebe ubil, ti ne boš dolgo več hodil.« Štangelju ni preostalo drugega, kakor da se je z drugimi vred odstranil. Če so se je streljanje, vpitje in kletev, pravcata roparska vojska. Da ni bilo cigank, ki so moške držale nazaj in jih krotile, zgodilo bi se bilo grozodejstvo, kakršnegasini niti moremo predstavljati. S streli niso nikogar zadeli, iz česar je sklepali, da so streljali za prvi poskus le v zrak. Ponoči pa so prišli trije najhujši pretinci, Jože, Janez in Franc Braidič v vas. Vaščani so bili celo noč v strahu, ker so vedno mislili, da se cigani maščujejo nad njimi s tem, da jih zažgo vas. Značilno je, da so ravno tisti trije cigani drugo jutro napadli ključavničarskega pomočnika Martina Beleta, ko se je vračal iz Straže preko Šmihela domu v Gotno vas. Napad se je izvršil na potu pod grmsko šolo. Napadeni Bele je napadalcem komaj utekel. V petek, 19. t. m., se je o tem slučaju vršila prva obravnava. Cigansko tolpo je ovadil gospod nadsvetnik Škerlji sam. Kot zaključek le še to-le: K strogosti župana gospoda Zurca je nujna tudi pomoč državne oblasti. Žival, ki škoduje, treba uničiti, človeka ne smemo. In tudi cigan je človek. S prepodenjem tolpe iz enega v drugi kraj doseg se le uspeh, kakršni smo imeli že mnogo in kakor ga ravno tukaj vidimo. Ne odzolej, gospodje, od zgoraj navzdol je treba, da se tudi cigansko vprašanje na Kranjskem končno in človeško reši. Poleg Zurca št. 1 treba je pred vsem še Schwarza št. 2!

— **Iz Logatca.** V nedeljo, 21. t. m. je bil občni zbor naše slavnozname mlekarne. Večletni načelnik g. Majdič je bil na pritisk nadležnega župana Mulleya že pred meseci odstopil. Vodil pa je na prošnjo upravne posle do občnega zobra. Župan Mulley si je prizadeval na vse kriplje, da postane sam načelnik. Na poseben način je res zmagal. Naših glasov je bilo 147, Mulleyevih pa 167. A odkod so bili? Vrhniški Kotnik je dal pooblastilo za 50 glasov. A pravice nima do nobenega. Ta mož je odpovedal delež pri naši mlekarne že pre dvema letoma potom vrhniške mlekarne. Zdaj je vpisan s svojimi kravami pri mlekarji na Vrhniku. Jasno je, da s tistim dnevom, ko se je tam vpisal, tu nima več pravice. Tukajšnji gostilničar Korenčan je volil z desetimi glasovi, nima pa nobene krave in noben človek ni vedel, da bi bil ta liberalec pri mlekarji. Enako nimajo krav ne Drabek, ne Kastelic, ne župan Lenassi — pa so vsi volili. Zahtevali bomo od trgovskega sodišča, da poseže tu vmes in prepreči te vnebovpijoče krivice, katere delajo liberalci ubogemu ljudstvu. Prepričani bodite, da ne odnehamo dokler ne odtegnete svojih grabežljivih rok od naše mlekarne.

— **Mizarski mojster Šusteršič zmrznil.** Pod tem naslovom je šentviški Žirovnik v sobotnem »Narodu« napisal dolg članek o mizarskem mojstru Fr. Šusteršiču, ki je fajral in zbežal v Ameriko. Iz vsega dopisa se vidi, kako srčno se Žirovnik veseli te katastrofe. Naredi ga seveda za klerikalca. Kdor pa je poznal Fr. Šusteršiča, ta že vč, kakšen klerikalce je bil. Zato se tej neumni trditvi Žirovnikovu samo smejenimo. Pred nedavnim časom bi bil F. Šusteršič Žirovnika zaradi njegovega prenatečnega jezika skorej spravljal v luknjo in zato ga je Žirovnik sovražil, četudi ni bil — »klerikal«. Dalje piše očka Žirovnik

v tem dopisu, da je tudi domača hranilnica in posoilnica prizadeta v Šusteršičevi katastrofi. Koliko je na tem resnice, o tem naj poroča načelstvo. Ali je to res ali ne, Žirovnik je to napisal s prozornim namenom, domačo hranilnico pri ljudstvu spraviti ob zaupanje. Zakaj znano je, da Žirovnik ne mara za domačo hranilnico in posoilnico zato, ker ni v njegovi rokah. Bahal se je lansko leto pred občinskim volitvami, da bo ustanovil hranilnico, pa je imel strah pred Ančnikovim Janezom, in med tem, ko se je on samo bahal, je hranilnica in posoilnica brez njega začela poslovati in se brez njega prav krepko razvija, kar liberalnemu priatelju liberalnega Ančnikovega Janeza seveda ni všeč. Ni lepo od enega učitelja, da take žalostne dogodke v fari, kakor je Markčeva katastrofa, obeša na veliki zvon in da vmes »Narod« poroča še neresno. Ce Žirovniku take novice tako zelo rojijo po glavi, naj raji poroča n. pr. o Miklavovi hiši, Resnica je pri »Narodu« zmrznila pri lanskih občinskih volitvah, in zmrznila je zdaj zopet.

— **Insolventen** je postal trgovec g. Janko Traun na Glinčah. Pasiva znaša 150.000 K.

— **Oskrbovalnica zajetičnike.** Oskrbovalnici so darovali prof. dr. Alfred pl. Valenta in topnicaški oficijal Arnold Herdtitzka postelje, deželnih stavbenih svetnik Anton Klinar pa otroško obleko. Oskrbovalnica je v tekočem mesecu nabavila: pri Železnarskih zadrugih v Kropi 10 Železnih postelj, v deželnih prisilnih delavnicah 30 prevlek za žimnice in blazine in pri tvrdki M. Pakič balo haloge. S slednjem nadelilo se je 7 žimnic in blazin, ki se razdelijo najpotrebejšim jetičnim rodinam.

— **Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih.** Odbor se je v zadnji seji takole konstituiral: predsednik dvorni svetnik Rudolf grof Chorinsky, I. podpredsednik avokat dr. Danilo Majaron, II. podpredsednik stolni župnik kanonik Josip Erker, glavni tajnik dr. Démeter vit. Bleiweis-Trstenški, njega namestnik tvorničar Ivan B. Pollak, blagajnik ravatelj Artur Mahr, njega namestnik c. kr. fin. prokurature adjunkt dr. Hubert Souvan, odborniki tvorničar Otmar Bamberg, višji gozdar v p. Moric Hladik, župan Ivan Hribar, dež. šolski nadzornik Fran Hubad, c. kr. stavbeni svetnik Fran Pavlin, c. kr. dež. sodnje višji svetovalec Julij Polec, komercijalni svetnik Fran Povše, kanonik Ivan Sušnik in c. kr. dež. vladni svetnik dr. Fran Zupanc.

— **V konkurz** je prišel trgovec Vekoslav Šešek na Jesenicah.

— **Solske počitnice.** Naučno ministruje je ukazalo, da se konča šolsko leto 1906/07 po vseh onih srednjih šolah, učiteljih pripravnicah, obrtnih, trgovskih, mornariških in sorodnih šolah že v soboto 6. julija 1907, ako se je absolvirala predpisana učna tvarina in če odpadejo takozvane vročne počitnice.

— **Fran Majer iz Kamnika nedolžen?** Počitali smo, da je oblast zaprla nekoga 30 let starega Frana Majera, rodom iz Kamnika, ker je neki Ivan Lončar ga ovadil, da je izvršil znani napad na denarnega pismonoša v Trstu. Sedaj se poroča iz Trsta: Vsled vpletljane preiskave je prišel sodnik do prepričanja, da je najbrže Lončar nalagal redarstvo in si je povest o Franu Majerju in njegovi izpovedi izmisli. Zdaj je Lončar v Celovcu v zaporu, obožen oskrunitve dveh mladoletnih otrok. Redarstvo pravi, da Lončarju ni povsem zaupal, ali radi boljšega prepričanja je odredilo aretacijo Majera, kateri je lačen in razčapan slučajno sam prišel v roke oblasti.

— **Strašen umor.** V Negoslavcu na Hrvaškem je prišlo med posestnikom Markom Narandžičem in njegovim sinom do ostrega prepričanja, ker je oče začel živeti jako razsipno. V jezi zgrabi sin puško in ustreli na očeta, ki se je takoj zgrudil mrtev na tla.

— **Umrl** je v Št. Andrežu abiturijent g. Ernest Kuzmin.

— **Sami vinariji.** Znani kupčevalec s konji, Rogelj iz Kandije, je prodal na zadnjem konjskem semniju v Ljubljani dva izvanredno visoka konja s pogojem, da mu kupec zahteva vsoto posle po pošti. Kupec je držal besedo, toda napravil je tudi dobro šalo. Pretekli četrtek je prejel Rogelj sedem kilogramov težak zavoj, v katerem je bila ona kupna vsota v samih vinarijih. Koliko časa je Rogelj prešteval te vinarie, ni povedal, pač pa je ponujal vinarie v zameeno skoro vsem trgovcem in obrtnikom v Kandiji.

— **V varstvo planin** se je vršila 4. t. m. v poljedelskem ministrstvu seja poljedelskega sveta, da se posvetuje o deželnih postavodajih. Seji je predsedoval komercijalni svetnik Povše. Poljedelsko ministrstvo je predložilo poročilo glede na načela o varstvu planin in za pospeševanje planinskega gospodarstva. Po temeljiti razpravi, v kateri so pozdravljali akcijo ministrstva, so odobrili z nekaterimi izpremembami načrt. Poročilo za plenum poljedelskega sveta so poverili koroškemu deželnemu odborniku Alojziju Hölingerju. Poljedelsko ministrstvo namerava stopiti s posameznimi deželnimi odbori v dotiku, da predlože deželnim zborom dolične zakonske načrte.

— **Rovte nad Logatcem.** »V hribih se dela dan ...« Tukajšnja Marijina družba je priredila na Belo nedeljo predstavo s petjem. Dasi so nastopila dekleta prvi na odrnu, so vendar prav dobro pogodila svoje vloge in zasluzijo vso pohvalo. Igrale so igrokaz »Sv. Cita«. V igri »Vzgojiteljica« je Neža s svojim salijivim nastopom vzbudilo dosti smerha. Pevski zbor nam je zapel nekaj ljubkih pesmi; čudili smo se, da žive v naših hribih taki slavki. Imeli smo zares lepo in pošteno zabavo.

— **Zgubil se je,** kakor se nam poroča od sv. Marije Magdalene spodnje pri Trstu Karol Pošega, sin Antona, rojen 6. oktobra 1890. Podal se je menda proti Ljubljani, pa že dva

mesece ni nikakega glasu o niem. Žalostni starši ga iščejo.

Štajerske novice.

— **Poroka.** Včeraj, 22. t. m. je bila v Petrovčah pri Celju poroka gospoda Antona Cvahtea, c. kr. davčnega adjunkta in gdč Marije Družovič iz Celja. Poročil ju je č. p. kapucin Ladislav Hazemali.

— **Služba šolskega vodje v Skomru,** okraj Konjice, je razpisana do dne 10. maja t. l., priporoča se, da je šola v II. plačilnem razredu, ter ima šolski vodja na razpolago lep, velik šolski vrt okoli šolskega poslopa.

Slovensko gledališče.

Dramatično društvo v Trstu priredi z gostovanjem članov slovenskega gledališča iz Ljubljane dve predstavi in sicer v sobot, dne Ljubljane dve predstavi in sicer v soboto, dne 5. maja Štolbovo burko »Na letovišču« v gledališki dvorani »Balkan«. — Vsled udobnih razmer, ki vežejo obe društvi in priateljskih odnosa evropskih članov, bo igral gospod Jaka Stoka, režiser dramatičnega društva v Trstu, iz posebne prijaznosti v igri »Elga« vloga Grisika, in najstarejši član ter igralec v Trstu, gospod Grebenc pa oštirja v igri »Na letovišču«. — Ti dve igri imeli ste najlepše uspehe v Gorici in zanimanje za to gostovanje v Trstu je veliko. — Ljudske popoldanske predstave vršile se bodo v Trstu dne 5. maja popoldne ob 4. uri pri sv. Ivanu v »Narodnem domu« in v Rojanski čitalnici na praznik, dne 9. maja ob 4. uri popoldne. — Na mnogostransko želijo uprizori se pri sv. Ivanu komedia »Ženski Otelo«, ki je imela svoj čas najlepši uspeh v Trstu, z gospo Danilovo v glavnih vlogah, katero si želi občinstvo videti po tako sijajnih nastopih v Zagrebu. Gospa Danilova je s svojim nastopom v Zagrebu premagala vse pomislike glede slovenske umetnine in o nji so pisali vse zagrebški listi brez izjeme naispomatične ter vodstvo zagrebškega gledališča in vlada se ji je v posebnem pismu zahvalila na umetniškem užitku, ki ga je nudilo njeni gostovanje. — Gledališko društvo Markovič in Čitalnica na Reki je povabilo vse prve jugoslovanske igralke v goste. Nastopile bodo gospica Gusti Nigrinova iz Beljada, gospa Ružica Stroži iz Zagreba in gospa Gusti Danilova iz Ljubljane. — Rojanska čitalnica v Trstu preljoči svoj nameravano predstavo dne 9. maja in vabi slovenske umetnike v goste v nove gledališke prostore konsumnega društva »Rojan« in daje svojo medglasbo na razpolago. Predstavljala se bo veseloigra »Gospa«, ki je bila v Parizu. — D.

Ljubljanske novice.

— **Ij Volivne reklamacije.** Vsi tisti, ki še žele reklamirati svojo volivno pravico, naj se oglase danes in jutri v našem uredništvu, Kopitarjeve ulice št. 2, nad dvoriščem. Uredništvo je odprto do 8. ure zvečer. Pri nas se naj se nemudoma oglase tudi vse tisti, ki bivajo v Ljubljani nad eno leto, a so jih pri magistratu zavrnili!

— **Ij Odhodnico šolskemu svetniku Avguštinu Westru** je priredil pretečeno soboto zvečer v vrtni dvorani hotela »Ilirija« profesorski zbor I. državne gimnazije ljubljanske ob navzočnosti deželnega šolskega nadzornika Fr. Hubada. Bil je lep večer, ki je pokazal, kako ta profesorski zbor, z ravnateljem A. Senekovičem na čelu, složen in edinstven v vsem, tudi edinstveno ceni ljubezljivega odhajajočega svojega starosta Westra. Pod tem dvojnim vidikom so se vršile napitnice, zamenjali drobiž v debel denar. Policija ju je kmalu dobila v roke v osebah 35-letnega tapetnika Ludvika Stesselina in 28-letnega klavčinarija Evgena Poffa, oba rodoma z Moravskega. Kamor je prišel eden ali drugi, je v trgovini kupil kaj malega, potem pa pokazal debel denar, tako, kakor bi hotel plačati. Med tem, ko se mu je odštel drobiž, je hitro stisnil svoj denar v roko in zahteval še kaj družega. Ko se mu je ustreglo, je hotel potem zadnjo reč plačati iz že odštetega drobiža. Manipulacija se jima ni posrečila nikjer, kjer se jima pa je, se dotična stranka naprosi, da naznamo to mestni mestni policiji. Enaki slučaji so se godili že lansko leto in se je takrat sleparju v dveh slučajih posrečilo, da je odnesel svoj denar in drobiž, kateri se mu je odštel. Oba ptička so izročili sodišču.

— **Ij Stepariti sta hotela.** V soboto popoldne je bila mestna policija obveščena, da hodita po mestu dva človeka, ki obiskujeta razne trgovine in trafiške in povsod kaj malega kupita, to plačata z debelim denarjem ali pa z drobižem, konečno pa prosita, da bi se jima zamenjal drobiž v debel denar. Policija ju je kmalu dobila v roke v osebah 35-letnega tapetnika Ludvika Stesselina in 28-letnega klavčinarija Evgena Poffa, oba rodoma z Moravskega. Kamor je prišel eden ali drugi, je v trgovini kupil kaj malega, potem pa pokazal debel denar, tako, kakor bi hotel plačati. Med tem, ko se mu je odštel drobiž, je hitro stisnil svoj denar v roko in zahteval še kaj družega. Ko se mu je ustreglo, je hotel potem zadnjo reč plačati iz že odštetega drobiža. Manipulacija se jima ni posrečila nikjer, kjer se jima pa je, se dotična stranka naprosi, da naznamo to mestni mestni policiji. Enaki slučaji so se godili že lansko leto in se je takrat sleparju v dveh slučajih posrečilo, da je odnesel svoj denar in drobiž, kateri se mu je odštel. Oba ptička so izročili sodišču.

Razne stvari.

— **Razsodba državnega sodišča.** Ministrstvo za notranje zadeve je 28. septembra m. l. prepovedalo ustanovitev zveze naročnikov državnega telefona. Po § 24. nameravanih državnih pravil bi se

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfeve ulice štev. 12

Stev. telefona 210.

priprava slavnemu občinstvu in spoštovalnim gostilničarjem svoje izborne marčno pivo v sodecih in steklenicah.

F. M. NETSGHEK

c. kr. dvorni

dobivatelj

,PRI VELIKI TOVĀRNI"

Resljeva cesta 3 LJUBLJANA Sv. Petra cesta 37

priprava svojo

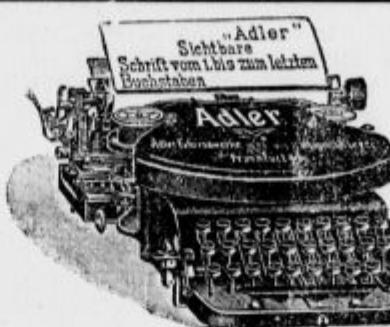
velikansko zalogu spomladanske konfekcije za gospode, dame, dečke in deklice.

Najnižje cene.

Postrežba solidna.

A. LUKIĆ, poslovodkinja.

566 18

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije: Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

Adlerjevi pisalni stroji.
Ceniki zastonj in franko.

Zahvala.

Za izraze srčnega sočutja povodom bolezni in smrti gospe

Marije Trdina

se tem potom najsrčneje zahvaljujemo vsem, ki so predrago pokojnico spremili na zadnjem potu, kakor tudi za prekrasne darovane vence.

Bog plati stotero!

Ljubljana, 23. aprila 1907.

Žalujoči ostali.

935

Katoliška Tiskarna
priprava rasvornatne

vizitnice po niski ceni.

Ugodno in ceno se proda lepa enonadstropna hiša,

obstoječa iz 14 prostorov, vrtom, hlevom in vodnjakom, 8 let davka prosta, pri veliki cesti, v bližini Bleda. Na vplačilo K 6000, ostalo ostane lahko vknjiženo. — Več se izve pri lastniku Anton Por-u, Rečica 15, p. Bled.

784 20—11

Perje in puh

oprano in očiščeno

1 kilograma od 35 kr. višje

C. J. HAMANN, Ljubljana.

543

Podružnica
v Spljetu.:

Odelniška glavnica:
K 2.000.000.

♦ ♦ ♦ ♦ Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani ♦ ♦ ♦ ♦

ponuja vsakovrstne srečke po dnevnom kurzu proti poljubnim mesečnim odplačilom, dovoljuje predujeme na srečke in druge vrednostne papirje.

Zamenjava valute in novce po dnevnom kurzu, diskontuje kulantno devize v laških lirah.

Vloge na knjižice in v tekočem računu obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2 % Rentni davek plača banka sama.

Podružnica:
Praga z menjalnicami: Oraben 25, Male stran, Most ulica 17, Baden, Štolska Lipe, Češka Kamnica, Moravski Zumberk, Mödling, Novi Jičín, Písek, Svitavy in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogal Rennweg), III. Löwengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, VII. Mariahilferstrasse 70, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstr. 35, XIV. Hanauerstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 45 160—44

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Akc. kapital K 18.000.000. Reser. zaklad K 7.000.000

Najboljši

nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, stroškov, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in ekskomptiranje
iztrebanih sastavnic in obligacij, srečk in kuponov.